

Andrej Kranjc

KRAS DRUŽI SLOVENSKE IN ITALIJANSKE RAZISKOVALCE

(ob "Riunione scientifica Monitoraggio delle Acque in
Ambiente Carsico", Trento 25. september 1995)

Italijanska Zveza za preučevanje kvartarja (Associazione italiana per lo Studio del Quaternario) je svoje vsakoletno srečanje tokrat organizirala v Trentu v prostorih Tridentinskega naravoslovnega muzeja. Po tradiciji pripravijo poleg organizacijskega dela srečanja tudi "znanstveni del", ki je bil tokrat posvečen opazovanju (monitoringu) voda na krasu. Kraška hidrologija s preučevanjem kvartarja sicer ni neposredno povezana, zato pa izbira te snovi toliko bolj kaže na aktualnost in pomen tega vprašanja, ki se ga zavedajo tudi druge znanstvene panoge, ne le hidrologi in krasoslovci.

Pač pa na prvi pogled preseneča, da so za uvodnega predavatelja povabili slovenskega raziskovalca - krasoslovca, ne kvartarologa, avtorja tega prispevka, ki je predstavil raziskovanje kraških voda v Sloveniji (Water monitoring in karstic environments - Case of Slovenia). Drugo vodilno predavanje, avtor je bil znani tržaški raziskovalec A. Longinelli, je govorilo o enem najbolj znanih kraških pojavov, o Tržaškem Krasu (Monitoraggio isotopico delle acque del Carso Triestino. Provenienza e problematiche ambientali), o poreklu kraških voda, ki izvirajo na Tržaškem, o njihovem onesnaženju in njihovih povezavah z vodami s slovenske strani Krasa, predvsem z notranjsko Reko. Od petih "drugih" predavanj jih je troje obravnavalo alpski oziroma predalpski kras (Monitoring in kemijske značilnosti kraških alpskih izvirov; Monitoring in fizikalno-kemijske analize prenikajoče vode; Mineralizacija voda v predalpskem kraškem vodonosniku), dvoje pa spet Kras: Monitoraggio delle risorgive del F. Livenza e delle acque di Timavo (avtorji F. Cucchi, M. Giaconi, F. Giorgetti, E. Marinetti, C. Zupin) in Il chimismo delle acque di percolazione della Grotta Gigante (S. Covelli, F. Cucchi, R. Mosca).

Zadnji dve predavanji sta pravzaprav predstavitev projekta "Timavo" oziroma njegovih predhodnih rezultatov, ki ga s pomočjo študentov izvajajo predavatelji tržaške univerze.

Zopet se je pokazalo, da na Krasu delujejo po eni strani italijanski in slovenski raziskovalci vsak zase, da drug za drugega skoraj ne vedo, po drugi strani pa prav pri projektu Timavo že dlje časa dobro sodelujejo. Tako je tudi predavatelj E. Marinetti v uvodu pojasnil, da pri pridobivanju podatkov in terenskem delu tesno sodelujejo z Inštitutom za raziskovanje krasa ZRC SAZU iz Postojne.

Za pretekla desetletja je bilo značilno, vsaj pri raziskovanju Krasa, da smo italijanski in slovenski raziskovalci delali vsak na svoji strani meje, in sicer tako, kot da je Kras zaključena celota, bodisi na italijanski,

bodisi na slovenski strani meje. V zadnjih letih smo to "enostransko gledanje" presegli in kaže, da je prevladalo strokovno mnenje nad "političnim" - Kras, predvsem pa voda v njegovi notranjosti, vodonosnik na Krasu, je naravna enota, ki je ne morejo deliti in ga je treba preučevati in obravnavati kot celoto. Za strokovne rezultate ni pomembno, ali na Krasu delajo samo italijanski ali samo slovenski raziskovalci, ali pa vsak na svojem delu Krasa, pomembno je, da so rezultati vsakomur dosegljivi in za kogarkoli uporabni, da upoštevajo Kras kot naravno enoto. In kot je pokazal izbor tematike tokratnega srečanja italijanskih kvartarologov, za kar ima največ zaslug prizadevna mlada raziskovalka dr. S. Frisia iz Tridentinskega muzeja, prav Kras lahko in v resnici že združuje prizadevanja italijanskih in slovenskih krasoslovcev, kar je nedvomno tudi velik prispevek ne samo k poznavanju značilnosti Krasa, ampak tudi k varovanju njegovih voda in Krasa v celoti.

Alenka Malej

PODPIS SPORAZUMA O SODELOVANJU MED PARIŠKO UNIVERZO PIERRE ET MARIE CURIE IN INŠTITUTOM ZA BIOLOGIJO

V navzočnosti francoskega veleposlanika v Sloveniji, njegove ekselence g. Bernarda Ponceta, ter gospodov Jeana Baudryja in Oliviera Ferranda, predstavnikov Sveta za kulturno in znanstveno sodelovanje pri francoski ambasadi v Sloveniji, prorektorja ljubljanske univerze prof. dr. Antona Wrabra, visokih predstavnikov Ministrstva za znanost in tehnologijo, Ministrstva za okolje in prostor ter raziskovalcev iz pomembnih slovenskih raziskovalnih institucij je bil v Biološkem središču v Ljubljani 5. decembra 1995 podpisan sporazum o sodelovanju med francosko Univerzo Pierre et Marie Curie in Inštitutom za biologijo.

Podpis sporazuma o sodelovanju nadgrajuje nekajletno sodelovanje med Morsko postajo Inštituta za biologijo in Observatoire Oceanologique, Laboratoire Arago, Banyuls sur Mer na področju raziskav morja. Observatoire Oceanologique, Laboratoire Arago deluje v okviru asocijacije morskih raziskovalnih laboratorijev (poleg laboratorija Arago še laboratorija Roscoff in Villefranche sur Mer; asocijacija pa ima skupno okoli 400 zaposlenih), ki je povezana z Univerzo Pierre et Marie Curie v Parizu. Sodelovanje med Morsko postajo Inštituta za biologijo in Observatoire Oceanologique, Laboratoire Arago, Banyuls sur Mer je bilo vzpostavljeno v okviru znanstveno-tehničnega sodelovanja med Francijo in Slovenijo že l. 1992 in sicer z delom na projektu Eutrophisation en mer Adriatique Nord (nosilec s francoske strani dr. Gustave Cauwet ima največje zasluge za poglabljanje raziskovalnih vezi med slovenski-

mi in francoskimi morskimi ustanovami). Sodelovanje se je razširilo l. 1994, ko sta omenjeni instituciji skupaj z oddelkom za kemijo morja na univerzi Pierre et Marie Curie, tržaškim Laboratorio di biologia marina, univerzo v Sienni ter norveško univerzo Tromso prijavili projekt pri programu Environment Evropske unije. Projekt "Pro-

duction and Accumulation of Labile Organic Matter in the Adriatic Sea" je bil одобren in bo potekal do l. 1997; poleg omenjenih institucij pri izvedbi projekta sodeluje tudi Institut R. Bošković, Centar za istraživanje mora Zagreb na osnovi bilateralnega programa med Hrvaško in Francijo.

Obojestranska želja po poglobljanju sodelovanja med Institutom za biologijo in Univerzo Pierre et Marie Curie ter vključevanju tudi drugih naravoslovnih in medicinskih raziskav je v l. 1995 pripeljalo do priprave sporazuma o sodelovanju. Svečanost ob podpisu sporazuma 5. decembra v Ljubljani je popestril kratek kulturni program, ki ga je povezovala Tajda Lekše; ob tej priložnosti je dr. Alain Guille, direktor asocijacije morskih laboratorijev pri Univerzi Pierre et Marie Curie, podelil direktorju Instituta za biologijo dr. Andreju Čoklu in dr. Alenki Malej, vodji Morske postaje Piran, medaljo Univerze Pierre et Marie Curie.